

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU

Esas No : 2020/3110

Karar No : 2021/267

TEMYİZEDEN (DAVACI) : TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası

VEKİLİ:

KARŞI TARAF (DAVALI) : Tarım ve Orman Bakanlığı

VEKİLİ:

İSTEMİN KONUSU : Danıştay Onuncu Dairesinin 17/06/2020 tarih ve

E:2015/292, K:2020/2079 sayılı kararının temyizen incelenerek bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ :

Dava konusu istem: 03/12/2014 tarih ve 29194 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Bitki Koruma Ürünlerinin Önerilmesi, Uygulanması ve Kayıt İşlemleri Hakkında Yönetmeliğin 7. maddesinin 1. fıkrasının, 10. maddesinin 1. fıkrasının, 11. maddesinin 2. fıkrasının (a) ve (b) bentlerinin ve 15. maddesinin 1. fıkrasının iptali istenilmiştir.

Daire kararının özeti: Danıştay Onuncu Dairesinin 17/06/2020 tarih ve E:2015/292, K:2020/2079 sayılı kararıyla;

Dava konusu Yönetmeliğin 7. maddesinin 1. fıkrasının, 10. maddesinin 1. fıkrasının ve 15. maddesinin 1. fıkrasının incelenmesinden;

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Ziraat Mühendisleri Odası Ana Yönetmeliği'nin "Oda Üyeliğini Sürdürme Zorunluluğu" başlıklı 12. maddesinde, "Diploma veya mezuniyet belgesi almak suretiyle Türkiye'de mesleklerini uygulayacak duruma gelmiş olan mühendis ve yüksek mühendisler kamu görevlisi olmamaları halinde, Odaya başvurmak, kayıt olmak ve bir kimlik belgesi almak zorundadırlar. Oda kimlik belgesi almayanlar, üyelik görev ve yükümlülüklerini yerine getirmeyenler veya başka bir nedenle kimlik belgesi yenilenmemiş veya onaylanmamış olanların mesleklerini uygulamaları yasaklanır." hükmüne yer verildiği,

Davacı tarafından, dava konusu Bitki Koruma Ürünlerinin Önerilmesi, Uygulanması ve Kayıt İşlemleri Hakkında Yönetmeliğin 7. maddesinin 1. fıkrasının, 10. maddesinin 1. fıkrasının ve 15. maddesinin 1. fıkrasının, ziraat mühendislerinden oda üyesi olduklarına dair belge istenilmemesi nedeniyle eksik düzenlendiği gerekçesiyle iptalinin istenildiği,

Dava konusu edilen düzenlemeler birlikte değerlendirildiğinde, bitki koruma ürünlerinin önerilmesi ve uygulanması konusunda yetki almak isteyen kişilerden istenecek belgelerin belirlendiğinin görüldüğü; yapılan düzenleme uyarınca, reçete yazma, bitki koruma ofis belgesi alma ve bitki koruma ürünlerinin uygulanması konusunda ziraat mühendisi olma şartının arandığı; ziraat mühendisi olarak çalışabilmesi için de yukarıda yer verilen düzenleme uyarınca ziraat mühendisleri odasına kayıt yaptırması ve her yıl kaydını yenileyerek vize

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU

Esas No : 2020/3110

Karar No : 2021/267

ettirmesi gerektiği; aksi takdirde ziraat mühendisi sıfatı ile çalışamayacağı hususlarının anlaşıldığı,

Her ne kadar, madde metninde açıkça ifade edilmemişse de, çalışacak kişilerin eğitim durumu, yapacakları işler ve sözleşmelerinin ilgili Bakanlığa sunulması gerektiği dikkate alındığında, yapılan genel düzenleme açısından ziraat mühendisi olarak çalışanların buna dair belgeleri de başvurusu sırasında sunması gerekeceği sonucuna ulaşıldığı,

Bu nedenle, dava konusu yönetmeliğin amacı ve kapsamı dikkate alındığında, Bitki Koruma Ürünü Reçete Yazma Yetki Belgesi almak isteyen ziraat mühendislerinden başvuru dilekçesi ekinde yer alacak belgeler arasında oda kayıt belgesinin istenmemiş olmasının eksik düzenleme sayılmayacağı, davacının bu iddiasının yerinde görülmediği, bu haliyle söz konusu Yönetmelik maddesinin, dayanağı Kanun'a ve hukuka aykırılık taşımadığı sonucuna varıldığı,

Yönetmeliğin 10. maddesinin 1. fıkrasının (g) bendi hükmü ile 11. maddesinin 2. fıkrasının (a) ve (b) bentleri hükümlerinin incelenmesinden;

Dava konusu Yönetmeliğin 10. maddesinin 1. fıkrasının (g) bendinde yetkili bitki koruma ofisi belgesi düzenlenebilmesi için en az 25 sözleşme yapma şartının getirildiği; 11. maddesinin 2. fıkrasının (a) bendinde yetkili bitki koruma ofislerinin belgeleri beş yıl boyunca saklamasının öngörüldüğü; aynı fıkranın (b) bendinde ise ofislerin yaptığı öneri ve uygulamadan kaynaklanan her türlü hatadan sorumlu olduğunun düzenlendiği,

Bu düzenlemelerin, yetkili ofislerin nitelik olarak daha iyi olmaları, belgelerin kaybı neticesinde oluşacak hak mahrumiyetlerinin engellenmesi ve ofislerin kendi hatalarından kaynaklanacak zararın giderilmesi amacını taşıdığı,

Yönetmeliğin yürürlüğe konuluş amacına ve kamu yararına uygun olduğu sonucuna varıldığı gerekçeleriyle davanın reddine karar verilmiştir.

TEMYİZ EDENİN İDDİALARI : Davacı tarafından, temyize konu Daire kararında da esasında oda kayıt belgesinin başvurularda aranması gerektiği yönündeki iddialarının haklı bulunduğu; ancak aynı kararda, oda kayıt zorunluğunun dava konusu Yönetmelik'te açıkça yazılmasa da yapılacak başvurularda sunulması gerektiğinin vurgulandığı; Daire kararında yapılan bu tespitinin hukuki olmadığı; idarece yapılan düzenlemede bulunmayan bir belgenin idare görevlileri tarafından başvurularda kendiliğinden aranacağı varsayımına dayanan bu gerekçesinin hukukla bağdaşmadığı; dava konusu Yönetmeliğin iptali istenen 10. maddesinin 1. fıkrasının (g) bendinde bitki koruma ofisi yetki belgesi başvurularında en az yirmi beş üretici ile yapılmış hizmet sözleşmesi varlığının arandığı; ülkemizde işletme büyüklüğü ve ilaç kullanma kapasitesine göre çiftçi sayısının değişkenlik gösterdiği; bu nedenle alt sınırın konulmasının kamu yararı ile bağdaşmadığı; dava konusu Yönetmeliğin 11. maddesinin 2. fıkrasının (a) bendinde, yetkili bitki koruma ofislerine ürün reçeteleri ve uygulama kayıtlarını

T.C.
DANIŞTAY

İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU

Esas No : 2020/3110

Karar No : 2021/267

beş yıl süreyle saklama yükümlülüğünün getirildiği; bu sorumluluğun bayilere verilmesinin haklı bir gerekçesinin bulunmadığı; aynı fıkranın (b) bendinde de yetkili bitki koruma ofislerinin yaptıkları öneri ve uygulamalardan kaynaklanan her türlü hatadan sorumlu tutuldukları; bitkilerde meydana gelen zararların uygulama sırasında üreticilerden kaynaklanıp kaynaklanmadığının net bir şekilde tespit edilemeyeceği; bu nedenle, anılan düzenlemenin uygulayıcılardan kaynaklanan sorumlulukların da yetkili bitki koruma ofislerine yüklenmesi sonucunu doğuracağı belirtilerek, Daire kararının bozulması gerektiği ileri sürülmektedir.

KARŞI TARAFIN SAVUNMASI : Davalı idare tarafından, Danıştay Onuncu Dairesince verilen kararın usul ve hukuka uygun bulunduğu ve temyiz dilekçesinde öne sürülen nedenlerin, kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte olmadığı belirtilerek temyiz isteminin reddi gerektiği savunulmaktadır.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ MEHMET CELAL UZUNKAYA'NIN DÜŞÜNCESİ : Temyiz isteminin kısmen kabulü ile, Daire kararının dava konusu Yönetmeliğin 7. maddesinin 1. fıkrasının, 10. maddesinin 1. fıkrasının ve 15. maddesinin 1. fıkrası yönünden davanın reddi yolundaki kısmının bozulması, diğer kısımlar yönünden ise onanması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunca, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüşüldü:

İNCELEME VE GEREKÇE:

İLGİLİ MEVZUAT :

5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Sağlığı Kanunu'nun "Bitki koruma ürünleri ile zirai mücadele alet ve makinelerinin onay ve üretimi" başlıklı 18. maddesinde, "(1) Bitki koruma ürünleri, zirai mücadele alet ve makineleri ile zararlı organizma mücadelesinde kullanılan diğer ürünlerin üretimi, ithalatı, kullanımı, ambalajlanması, etiketlenmesi, tanıtımı, nakliyesi, depolanması, reçeteli ya da reçetesiz satışı, onayı, kontrolü ve teminine ilişkin işlemler Bakanlık tarafından belirlenir. (2) Bitki koruma ürünleri ile zirai mücadele alet ve makinelerinin üretimi, ithalatı ve piyasaya arzı için Bakanlıktan onay alınması zorunludur. Bitki koruma ürünlerinin onaylanmasına ilişkin esaslar Bakanlıkça belirlenir. Onaya ilişkin bilgilerin gizliliği esastır. (3) Bakanlık, insan, hayvan, bitki ve çevreye olan olumsuz etkileri sebebiyle, bazı maddelerin bitki koruma ürünleri üretiminde kullanılmalarını, tüm bitkilere ya da belli bir bitki grubuna uygulanmalarını yasaklayabilir,

Esas No : 2020/3110

Karar No : 2021/267

*kısıtlayabilir ya da kullanımına ancak belli esaslara bağlı olarak izin verebilir. (4) Orijinal bitki koruma ürünlerinin ilk onayı tarihinde belirlenen geçerlilik süresi dolmadan veya hak sahibinden izin alınmadan jenerik bitki koruma ürünleri piyasaya arz edilemez. (5) Bakanlık, bitkisel üretimi tehdit eden bir zararlı organizmanın ortaya çıkması durumunda, bu zararlı organizmaya karşı kullanılan onaylı bitki koruma ürünleri bulunmadığında veya ihtiyacın karşılanmadığı durumlarda, uygun gördüğü bitki koruma ürünleri kullanımına geçici olarak izin verebilir. (6) Bitki koruma ürünlerinin üretimi, onay verilen üretim yerlerinde, onaya esas şartlara ve formülasyon şekil ve yöntemlerine göre yapılır. (7) Bitki koruma ürünleri, ziraat mühendisleri, kimya mühendisleri veya kimyagerlerin sorumluluğunda üretilir. Bu ürünlerin kalite kontrolü, Bakanlık tarafından uygun görülen laboratuvarlarda bu fıkırdaki belirtilen meslek mensupları tarafından yapılır. (8) Bakanlıkça, üretim koşullarına ve onaya esas dosyasındaki ürün standartlarına uymadığı tespit edilen bitki koruma ürünleri hatalı kabul edilir. Hatalı veya son kullanma tarihi geçen bitki koruma ürünlerinin piyasaya arz edilmesi ve kullanımı yasaktır. Piyasaya arz edilmiş, hatalı bitki koruma ürünleri, onay sahipleri tarafından piyasadan toplanmak zorundadır. Hatası giderilemeyecek ürünler, masrafı sahibine ait olmak üzere derhal imha ettirilir. Hatalı bitki koruma ürünlerinin, hatası giderilebildiği takdirde, piyasaya yeniden arzına izin verilebilir. (9) Onay koşullarının değişmesi, ürünün beklenen etkiyi göstermemesi veya istenmeyen etkilerin görülmesi, onaya esas spesifikasyonuna uyulmaması gibi hususların tespiti hâlinde bitki koruma ürünlerinin onayı askıya alınabilir veya iptal edilebilir. (10) Bitki koruma ürünü onay sahibi, ürününün etkin, güvenilir ve öngörülen kalitede olması ile uygun şartlarla dağıtımından sorumludur. Onay verilmiş bitki koruma ürününün kullanımında istenmeyen etkilerinin ortaya çıkması durumunda, onay sahibinin sorumluluğu ortadan kalkmaz. (11) Bitki koruma ürününün onay sahibi, belirlenen kayıtları tutmak, her türlü değişikliği bildirmek, talep edilen bilgi ve belgeyi zamanında Bakanlığa vermek zorundadır. (12) Yurt dışından bağışlanan veya araştırma, test ve onay işlemlerinde kullanılacak bitki koruma ürünleri ve ham maddeleri ile ziraî mücadele alet ve makinelerinin yurda girişine ilişkin şartlar Bakanlıkça belirlenir. Bu ürünler hiç bir şekilde ticarete konu olamaz. (13) Bu maddenin uygulanması ile ilgili usul ve esaslar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelik ile belirlenir."; "**Bitki koruma ürünlerinin toptan ve perakende satışı ile tanıtımı**" başlıklı 19. maddesinde, "(1) Bitki koruma ürünleri ile zararlı organizma mücadelesinde kullanılan diğer ürünlerin toptan satışı, toptancı bayiler, perakende satışlar ise perakendeci bayiler tarafından yapılır. Ziraî mücadele alet ve makinelerinin satışına ilişkin hususlar Bakanlıkça belirlenir. (2) Bitki koruma ürünlerini depolayanlar, toptan ve perakende ticaretini yapanlar, alış ve satış ile ilgili kayıtları tutmak, Bakanlığın belirlediği uygun şartlarda muhafaza etmek ve denetimlerde her türlü kolaylığı göstermek zorundadır. (3) Onaylı bitki koruma ürünlerinin tanıtımına ilişkin düzenlemeler Bakanlıkça belirlenir. (4) Bitki koruma ürünlerinin ambalajında satış fiyatının belirtilmesi zorunludur. Bakanlık, ülke ihtiyaçları, piyasa koşulları, kamu yararı ve hizmetin gereklerini dikkate alarak gerektiğinde satış fiyatlarını belirleyebilir. (5) Bu maddenin uygulanması ile ilgili usul ve esaslar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelik ile belirlenir."; "**Bitki***

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU

Esas No : 2020/3110

Karar No : 2021/267

koruma ürünlerinin uygulanması" başlıklı 20. maddesinde, "(1) Bakanlıkça bitki koruma ürünleri için reçete düzenleme yetkisi verilenler, uygulayacağı veya tavsiye edeceği, reçeteye tâbi bitki koruma ürünleri için, reçete düzenlemek, belirlenen kayıtları tutmak ve talep edildiğinde Bakanlığa sunmak zorundadır. (2) Bitki koruma ürünlerini kullananlar Bakanlıkça istenen kayıtları tutmak ve istendiğinde Bakanlığa sunmak zorundadır. (3) Bitki koruma ürünleri, kullanıma arz edilen hâliyle ve etiketinde belirtilen tavsiyelere göre uygulanır. Buna aykırı uygulamalarda sorumluluk uygulayana ve uygulanmasına izin verene aittir. (4) Kullanılan bitki koruma ürünlerinin artık ve ambalajları kullanıcıları tarafından uygun şekilde imha edilmek zorundadır. (5) Zararlı organizma mücadelesi yapılan alanlarda yapılan kontroller sonucunda, ürünlerde tavsiye dışı bitki koruma ürünlerinin kullanılması ve belirlenen limitlerin üzerinde kalıntı bulunması hâlinde, Bakanlık, ürünlerin hasadını geciktirebilir veya ürünleri imha ettirebilir. Bu maddenin uygulanması hâlinde üreticilere herhangi bir tazminat ödenmez. (6) Bu maddenin uygulanması ile ilgili usul ve esaslar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelik ile belirlenir." hükümlerine yer verilmiştir.

6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu'nun 33.

maddesinde; "Türkiye'de mühendislik ve mimarlık meslekleri mensupları mesleklerinin icrasını iktiza ettiren işlerle meşgul olabilmeleri ve mesleki tedrisat yapabilmeleri için ihdisasına uygun bir odaya kaydolmak ve azalık vasfını muhafaza etmek mecburiyetindedirler. (Ek: 19/4/1983 - KHK - 66/10 md.) Kamu Kurumu ve Kuruluşları ile İktisadi Devlet Teşekkülleri ve Kamu İktisadi Kuruluşlarında asli ve sürekli olarak çalışan mühendislik ve mimarlık meslekleri mensuplarının meslek ve ihtisaslarıyla ilgili odaya girmeleri isteklerine bağlıdır. Ancak bunlar görevlerinin gereği olan işleri yaparken, mesleki bakımdan, Odaya kayıtlı meslekdaşlarının yetkileriyle haklarına sahip ve onların ödevleriyle yükümlüdürler. Bu konuda Türk Silahlı Kuvvetleri mensupları ile ilgili hükümler saklıdır." hükmü yer almaktadır.

06/04/2005 tarih ve 25778 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Ziraat Mühendisleri Odası Ana Yönetmeliği'nin 10. maddesinde de 6235 sayılı Kanun'un 33. maddesi ile aynı yönde düzenlemelere yer verilmiştir.

03/12/2014 tarih ve 29194 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Bitki Koruma Ürünlerinin Önerilmesi, Uygulanması ve Kayıt İşlemleri Hakkında Yönetmeliğin 1. maddesinde, bu Yönetmeliğin amacının; bitki ve bitkisel ürünlere arız olan zararlı organizmaların teşhisini, kullanılacak bitki koruma ürünlerinin önerilmesini, bitkisel üretim yeri ve depolarda zirai mücadele teknik talimatları ve teknik tavsiyeler doğrultusunda uygulanması, yapılan uygulamaların kayıt altına alınarak bitki ve bitkisel ürünlerde gıda güvenirliliği açısından izlenebilirliğin sağlanması olduğu belirtilmiş; **"Reçete yazma yetki belgesi alabilecek kişiler" başlıklı 6. maddesinde, "(1) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak koşulu ile aşağıda belirtilen kişiler, Bitki Koruma Ürünü Reçete Yazma Yetki Belgesi almak için**

Esas No : 2020/3110

Karar No : 2021/267

başvuruda bulunabilirler. A) Ziraat mühendisleri, b) Sadece tütünlerde kullanılan bitki koruma ürünlerini reçeteye yazmak üzere tütün teknoloji mühendisleri. (2) Bitki koruma ürünü bayilik belgesine sahip kişilere Bitki Koruma Ürünü Reçete Yazma Yetki Belgesi verilmez. Ancak ziraat mühendisi olan bayiler 10 uncu maddede belirtilen şartları yerine getirerek Yetkili Bitki Koruma Ofisi Belgesi almaları halinde Bitki Koruma Ürünü Reçete Yazma Yetki Belgesi alabilirler. (3) Yukarıda belirtilen unvanları yurtdışından almış olanların, eşdeğerliliklerini belgelendirmeleri ve yetkili idarelere onaylatmaları gerekir. (4) Bakanlıktan Bitki Koruma Ürünü Reçete Yazma Yetki Belgesi almayan kişiler bitki koruma ürünü reçetesi yazamazlar." hükmü yer almış; **"Reçete yazma yetki belgesinin düzenlenmesi"** başlıklı 7. maddesinde, Bitki Koruma Ürünü Reçete Yazma Yetki Belgesi almak isteyen kişilerin, buldukları ilin il müdürlüğüne başvuruda bulunacakları belirtildikten sonra bu kişilerin il müdürlüğüne sunmaları gerekli bilgi ve belgeler sayılmış; **"Yetkili bitki koruma ofisi belgesinin düzenlenmesi"** başlıklı 10. maddesinde, Yetkili Bitki Koruma Ofisi Belgesi almak isteyen bayilerin, buldukları ilin il müdürlüğüne başvuruda bulunacakları belirtildikten sonra bayilerden istenecek bilgi ve belgeler sayılmış; **"Yetkili bitki koruma ofisinin yetki ve sorumlulukları"** başlıklı 11. maddesinin 2. fıkrasında, Yetkili Bitki Koruma Ofisi Belgesi alan bayilerin sorumlulukları belirlenmiş, **söz konusu fıkranın (a) bendinde**, *"Yetkili bitki koruma ofisleri, sözleşme yaptıkları üreticilerin bitki koruma ürünü reçetesi ve uygulama kayıtlarını, sözleşme dosyası ve üretici kayıt defteri kayıtlarını üretici bazında tutar ve belgeleri beş yıl süreyle muhafaza ederler."* hükmü, **(b) bendinde ise**, *"Yetkili bitki koruma ofisleri, sözleşme yaptıkları üreticilerin kalıntı ve fitotoksite ile ilgili olarak, üretici hatası hariç, yaptığı öneri ve uygulamadan kaynaklanan her türlü hatadan sorumludurlar."* hükmü yer almış; **"Profesyonel uygulayıcı yetki belgesinin düzenlenmesi"** başlıklı 15. maddesinde de, *"(1) Bitki Koruma Ürünleri Uygulama Belgesi almak isteyen 14 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen kişiler, aşağıdaki bilgi ve belgelerle buldukları yerdeki Müdürlüğe başvuruda bulunurlar. a) Başvuru sahibinin Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası, adı ve soyadı, yazışma adresi ve telefonu, b) Son öğrenim durumunu gösterir belgenin aslı veya Müdürlükçe onaylı sureti, c) Ek-6'da yer alan taahhütname, ç) Astım gibi kronik solunum yolu rahatsızlıkları, alerjik rahatsızlıklar, cilt hastalıkları ve nörolojik rahatsızlıklarının bulunup bulunmadığı ile ilgili sağlık kontrollerinin yapılması sonucu bu işi yapmaya uygun olduğunu gösteren sağlık raporu, d) Son altı aylık sürede çekilmiş iki adet fotoğraf. (2) Birinci fıkrada belirtilen bilgi ve belgelerin Müdürlük tarafından uygun bulunması halinde Genel Müdürlük tarafından oluşturulan web tabanlı bilgisayar programı kullanılarak Ek-4'te yer alan profesyonel uygulayıcılar için Bitki Koruma Ürünleri Uygulama Belgesi iki nüsha olarak düzenlenir. Başvuru dosyası ile düzenlenen belgenin bir örneği Müdürlük tarafından dosyada muhafaza edilir, diğer nüshası başvuru sahibine imza karşılığında verilir."* hükümlerine yer verilmiştir.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

Danıştay dava dairelerinin nihai kararlarının temyizen incelenerek bozulması, 2577

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU

Esas No : 2020/3110

Karar No : 2021/267

sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinde yer alan;

"a) Görev ve yetki dışında bir işe bakılmış olması,

b) Hukuka aykırı karar verilmesi,

c) Usul hükümlerinin uygulanmasında kararı etkileyebilecek nitelikte hata veya eksikliklerin bulunması" sebeplerinden birinin varlığı hâlinde mümkündür.

Dayandığı hukuksal nedenler ve gerekçesi yukarıda açıklanan temyize konu Daire kararında, 03/12/2014 tarih ve 29194 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Bitki Koruma Ürünlerinin Önerilmesi, Uygulanması ve Kayıt İşlemleri Hakkında Yönetmeliğin 10. maddesinin 1. fıkrasının (g) bendi hükmü ile 11. maddesinin 2. fıkrasının (a) ve (b) bentleri yönünden davanın reddine hükmedilmiş olup, bu kısım itibarıyla Daire kararı aynı gerekçe ile Kurulumuzca da uygun bulunmuştur. Dolayısıyla, temyiz dilekçesinde ileri sürülen iddialar, kararın anılan kısmının bozulmasını gerektirecek nitelikte görülmemiştir.

Temyize konu Daire kararının 03/12/2014 tarih ve 29194 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Bitki Koruma Ürünlerinin Önerilmesi, Uygulanması ve Kayıt İşlemleri Hakkında Yönetmeliğin 7. maddesinin 1. fıkrasının, 10. maddesinin 1. fıkrası ve 15. maddesinin 1. fıkrası yönünden davanın reddine ilişkin kısmına gelince;

Davacı TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası, dava konusu Bitki Koruma Ürünlerinin Önerilmesi, Uygulanması ve Kayıt İşlemleri Hakkında Yönetmeliğin 7. maddesinin 1. fıkrasının, 10. maddesinin 1. fıkrasının ve 15. maddesinin 1. fıkrasının, ziraat mühendislerinden oda üyesi olduklarına dair belge istenilmemesi nedeniyle eksik düzenlendiğini öne sürmektedir.

6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu'nun yukarıda yer verilen 33. maddesinde, mühendislik mesleği mensuplarının mesleklerini icra edebilmek için ihtisaslarına uygun odaya kaydolmak ve üyelik niteliğini korumak zorunda oldukları hükmü yer almaktadır.

Anılan madde kapsamında, mühendislerin ortak ihtiyaçlarını karşılamak, hak veya yararlarını korumak, meslek mensupları arasında mesleki etik, disiplin ve dayanışmayı korumak, mühendislik mesleğinin kamu ve kişi yararına uygulanıp geliştirilmesini sağlamak amaçlarıyla kurulmuş birer kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu olan odaların, söz konusu görevlerini hizmet gereklerine uygun ve meslek mensuplarını bağlayıcı bir şekilde yerine getirebilmeleri için, mesleklerini serbest olarak icra edecek mühendislerin odaya kayıt olmaları zorunluluğu getirilmiştir.

Odanın kuruluş amacını gerçekleştirebilmesi; ancak Oda tarafından düzenlenecek "ilgilinin odaya kayıtlı olduğunu ve mesleğini icraya bir engeli bulunmadığını" gösteren belgenin, işe girişlerde ibrazı zorunlu belge olarak kabulü ile mümkün olabilecektir.

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU

Esas No : 2020/3110

Karar No : 2021/267

Bu itibarla, 6235 sayılı Kanun'un 33. maddesi hükmü karşısında, davacı Odanın kanundan kaynaklanan denetim yetkisine engel oluşturacak şekilde Bitki Koruma Ürünlerinin Önerilmesi, Uygulanması ve Kayıt İşlemleri Hakkında Yönetmeliğin dava konusu 7. maddesinin 1. fıkrası ile 10. maddesinin 1. fıkrasında ve 15. maddesinin 1. fıkrasında ziraat mühendislerinden oda üyesi olduklarına dair belge istenilmemesine ilişkin eksik düzenlemede hukuka uyarlılık bulunmadığı oldukları sonucuna varılmıştır.

KARAR SONUCU:

Açıklanan nedenlerle;

1. Davacının temyiz isteminin kısmen kabulüne, kısmen reddine,
2. Danıştay Onuncu Dairesinin temyize konu 17/06/2020 tarih ve E:2015/292, K:2020/2079 sayılı kararının 03/12/2014 tarih ve 29194 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Bitki Koruma Ürünlerinin Önerilmesi, Uygulanması ve Kayıt İşlemleri Hakkında Yönetmeliğin 10. maddesinin 1. fıkrasının (g) bendi hükmü ile 11. maddesinin 2. fıkrasının (a) ve (b) bentleri yönünden davanın reddine ilişkin kısmının **ONANMASINA**, aynı Yönetmeliğin 7. maddesinin 1. fıkrası, 10. maddesinin 1. fıkrası ve 15. maddesinin 1. fıkrası yönünden davanın reddine ilişkin kısmının **BOZULMASINA**,
3. Bozulan kısım yönünden yeniden bir karar verilmek üzere dosyanın anılan Daireye gönderilmesine,
4. Kesin olarak, 15/02/2021 tarihinde, Daire kararının Bitki Koruma Ürünlerinin Önerilmesi, Uygulanması ve Kayıt İşlemleri Hakkında Yönetmeliğin 11. maddesinin 2. fıkrasının (a) ve (b) bentleri bakımından davanın reddine ilişkin kısmının onanması yönünden oybirliği, diğer yönlerden ise oyçokluğu ile karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye (X)	Üye
Üye	Üye	Üye	Üye	Üye

KARŞI OY

X- Temyiz edilen kararlar ilgili dosyanın incelenmesinden; Danıştay Onuncu Dairesince verilen kararın, dava konusu Yönetmeliğin 7. maddesinin 1. fıkrası, 10. maddesinin 1. fıkrası ve 15. maddesinin 1. fıkrası yönünden davanın reddine ilişkin kısmının usul ve hukuka uygun olduğu, dilekçede ileri sürülen temyiz nedenlerinin kararın bu kısmının bozulmasını gerektirecek nitelikte olmadığı anlaşıldığından, temyiz isteminin reddi ile temyize konu kararın bu kısmının da onanması gerektiği oyuyla, karara katılmıyoruz.

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU
Esas No : 2020/3110
Karar No : 2021/267

KARŞI OY

XX- Dava konusu Yönetmeliğin "Tanımlar ve kısaltmalar" başlıklı 4. maddesinin 1. fıkrasının (çç) bendinde, yetkili bitki koruma ofisinin, Yönetmelikte belirtilen şartları taşıması halinde; bitki koruma ürünlerinin reçetelendirilmesi, satışı, uygulanması ve kayıtlarının tutulması konularında yetkilendirilmiş bayiyi ifade ettiği öngörülmüş; "Yetkili bitki koruma ofisi belgesinin düzenlenmesi" başlıklı 10. maddesinin 1. fıkrasında; "*Yetkili Bitki Koruma Ofisi Belgesi almak isteyen bayilerce, aşağıdaki bilgi ve belgelerle buldukları ilin il müdürlüğüne dilekçe ve ıslak imzayla veya elektronik ortamdan ve elektronik imzayla başvuru yapılabilir. Bu bilgi ve belgelerden başvuruda bulunulan il müdürlüğünde daha önce mevcut olanlar ile il müdürlüğünce oluşturulan belgeler bayiden tekrar talep edilmez.*

- a) *Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası,*
- b) *Ziraat mühendisi olduğunu gösteren fakülte diplomasının il müdürlüğünce onaylı fotokopisi,*
- c) *Bayilik belgesinin fotokopisi,*
- ç) *Son altı aylık sürede çekilmiş iki adet fotoğraf,*
- d) *Başvuru tarihi itibarıyla geriye dönük kesintisiz en az dört yıl bayilik yapıyor olduğunu gösteren belge,*
- e) *Son iki yıllık süre içerisinde faaliyetlerinden dolayı idari yaptırım cezası almamış olduğunu gösteren belge,*
- f) *Bayilik fiziki mekânı içerisinde zararlı organizmanın teşhis ve tanısını yapabilecek ve reçete yazılabilmesini sağlayacak donanımları içeren ayrı bir bölüme sahip olduğunu gösteren belge,*
- g) *En az yirmi beş üretici ile Ek-3'te yer alan örneğe uygun yapılmış hizmet sözleşmesi,*
- ğ) *Bünyesinde, zararlı organizma teşhis ve tanısı yapabilecek ziraat fakültelerinin bitki koruma bölümü mezunu olan ve reçete yazma yetkisine sahip en az bir ziraat mühendisi istihdam ettiğini gösteren noter onaylı iş sözleşmesi, SGK belgesi ve bu kişiye ait Bitki Koruma Ürünü Reçete Yazma Yetki Belgesinin il müdürlüğünce onaylı sureti,*

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU

Esas No : 2020/3110

Karar No : 2021/267

h) Bünyesinde profesyonel uygulama yetkisine sahip en az bir yetkili kişi istihdam

ettiğini gösteren noter onaylı iş sözleşmesi, SGK belgesi ve bu kişiye ait Bitki Koruma Ürünleri Uygulama Belgesinin il müdürlüğüne onaylı sureti." hükmüne yer verilmiştir.

Davacı tarafından, yetkili bitki koruma ofisi belgesi alacak olan bayilerin en az yirmi beş üretici ile hizmet sözleşmesi imzalamış olması şartını arayan dava konusu Yönetmeliğin 10. maddesinin 1. fıkrasının (g) bendi hükmünün, ülkemizde işletme büyüklüğü ve ilaç kullanma kapasitesine göre çiftçi sayısının değişkenlik gösterdiği, yetkili bitki koruma ofisi belgesinin alınabilmesi için bu şekilde alt sınırın konulmasının üreticiler yönünden kamu yararı ile bağdaşmadığı gerekçesiyle hukuka aykırı olduğu iddia edilmiştir.

Dava konusu Yönetmelik'te, kural olarak, bitki koruma ürünlerinin reçetelendirilmesi ve satışının farklı kişilerce yapılması öngörülmüş, böylece bitki koruma ürünlerinin gereksiz yere, bitki sağlığına zarar verecek şekilde kullanılmasının önlenmesi amaçlanmıştır. Ancak, yetkili bitki koruma ofisleri için bu kuraldan sapılmış ve anılan ofislere bitki koruma ürünlerinin reçetelendirilmesi, satışı, uygulanması ve kayıtlarının tutulması konularında yetki tanınmıştır. Dava konusu Yönetmeliğin bitki koruma ürünlerini satan ve reçetelendirenlerin farklı kişiler olması yönündeki genel anlayışı doğrultusunda, yetkili bitki koruma ofisi belgesi alınırken, bayilik belgesi ya da reçete yazma belgesi için aranan koşullardan daha nitelikli koşullar aranmış olup, bu durum hizmetin gerekleri ve kamu yararına uygundur. Bununla birlikte, dava konusu Yönetmeliğin 10. maddesinin 1. fıkrasının (g) bendinde yer alan ve yetkili bitki koruma ofisi belgesi başvurularında, başvuranların en az yirmi beş üretici ile yapılmış hizmet sözleşmesi yapmış olmasını öngören koşulun, yetkili bitki koruma ofisi belgesi için daha nitelikli koşullar aranmasında güdülen amaç ile ilintili olmadığı ve uygulamada muvazaa yoluyla kolaylıkla aşılacağı açıktır. Bu haliyle, davacının iddiaları karşısında, anılan hükümde öngörülen koşulun hizmetin gerekleri ve kamu yararına uygun olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, temyize konu Daire kararının dava konusu Yönetmeliğin 10. maddesinin 1. fıkrasının (g) bendi yönünden davanın reddine ilişkin kısmının da bozulması gerektiği oyuyla, karara katılmıyorum.

Üye